

Filmhandledning: Microbe & Gasoline

Originaltitel: Microbe et Gasoil

Produktionsland: Frankrike, 2015

Regi: Michel Gondry

Speltid: 103 min

Tal: Franskt

Text: Svensk

Rekommenderas för åk 6-9.

En filmhandledning av Jonas Jarl

Microbe bor med sin familj i Versailles, väster om Paris. Han saknar riktiga vänner och har en deprimerad mamma samt en frånvarande pappa. Han är en ung och kreativ konstnär, som får vardagen att gå sin gilla gång med hjälp av dagdrömmar och en fast övertygelse om att en dag bli en konstnär. En dag börjar det en ny kille i hans klass och Microbes tillvaro förändras. De finner varandra och tillsammans bestämmer de sig för att förverkliga en gemensam dröm. De bygger en bil. Eller är det ett hus på hjul? Och tillsammans ger de sig iväg på en episk resa genom Frankrike. Bort från socialt utanförskap, bort från samhällets etablerade normer. Mot ett liv i frihet.

Handling

I filmens början lär vi känna Microbe och hans mamma. Microbe, som egentligen heter Daniel är liten för sin ålder och många i hans omgivning tar honom allt som oftast för att vara en flicka. Microbe och hans mamma har i början av filmen en förtroendefull dialog där mamman förklarar för sonen att han är annorlunda. Microbe deklarerar å det tydligaste att han inte vill vara annorlunda utan att han istället vill vara som alla andra. Han går i en

mellanstor fransk skola, där han å ena sidan upplevs som utstött av killar i hans ålder, men samtidigt accepterad av tjejerna i sin klass. Han sitter ensam på lektionerna, är tyst och inåtvänd till skillnad från grabbarna i klassen som är desto mer högljudda och livliga. En dag knackar det på dörren och in stiger en ny elev. Han heter Theo, men kallas Gasoline på grund av att hans kläder stinker av bensin. Han har en förmåga att uttrycka sig vuxet och sofistikerat och drar på det sättet uppmärksamhet till sig. Den enda lediga platsen är bredvid Microbe, varpå de sätter sig ner tillsammans och börjar att prata med varandra.

På rasten cyklar Gasoline omkring på sin, i stort sett egenbyggda, cykel. Den liknar dock mer en moped eftersom den är utsmyckad med diverse tekniska finesser och motorliknande attiraljer. Många är de killar som går fram för att betrakta cykeln och en stund därpå hamnar Gasoline i en ordväxling med några killar. De knuffar omkull honom och går skrattandes därifrån. Gasoline reser sig upp, borstar av sig smuts och vänder sig till Microbe. "School bullies are tomorrow victims". Han slår an tonen, förklarar för Microbe att man kan vara stark samt trygg i sig själv trots att man är annorlunda.

Microbes stora intresse är målning och vi får följa hans strävan mot att bli en konstnär. Han målar med entusiasm och kreativitet och snabbt får han möjlighet till ett erkännande då han blir erbjuden att ställa ut sin konst på ett galleri. Tavlorna är upphängda på väggarna, den mousserande drycken är upphäld och Microbe väntar på anstormningen av besökare. Men anstormningen uteblir och den enda besökaren är Gasoline. Han träder dock snabbt in i en roll för att stötta sin vän Microbe. Han ställer upp för honom, visar sitt stöd genom att låtsasmingla runt i lokalen. Han låtsas undvika att stöta ihop med framstående konstvetare och samtalar om konstens betydelse med andra påhittade besökare. Genom detta agerande får han Microbe att känna sig uppskattad och populär.

Gasolines mamma och pappa är oengagerade vad gäller sonens uppväxt. Pappan driver en firma som närmast kan liknas vid en antikaffär eller ett skrotupplag. Mamman är ständigt sjuk och dessutom ytterst skeptisk gentemot sonens nyfikenhetslusta och kreativitet. Såväl Microbe som Gasoline har fastnat i otillfredsställda situationer hemma och en natt då de sover över hos varandra bestämmer de sig för att göra något åt situationen. De ska bygga en bil tillsammans. En bil som ska ta dem ut på en äventyrlig resa genom Frankrike. Sommarlovet närmar sig med stormsteg och Microbe får ett brev av en tjej i klassen. Gasoline förklarar för Microbe att brevet från Laura inte är något att lägga uppmärksamhet på, utan att han istället ska fokusera på deras gemensamma planer. Kort därefter går deras planer i kras då franska Trafikverket inte godkänner deras bil. De får helt enkelt inte använda den i trafiken och de vandrar uppgivet och sorgset från centrum av staden. De gör då ett försök att passa in i umgänget med jämnåriga klasskamrater. De går på fest, provar att dricka alkohol samt bjuder upp tjejer till dans. Även här drabbas de av bakslag efter bakslag, vilket får dem att ytterligare svetsas samman. Två ungdomar mot det omkringliggande samhället. Individerna mot världen. De vandrar från festen, natten är ung och Gasoline berättar för den ena sanningen efter den andra för Microbe. "Kriser producerar ledare", "vår bil är som Frankrike under kriget 1940. En konversation som fördjupar deras vänskap, men framförallt gör dem helt övertygade om att en vacker dag förverkliga sin dröm.

Så en dag står "husbilen" klar och killarna är redo att bege sig ut på den strapatsfyllda resan mot ett liv i frihet. De upplever det ena äventyret efter det andra. De blir stoppade av polisen samt blir inbjudna till ett medelålders par som verkar vilja adoptera dem. En dag bestämmer sig Microbe för att klippa av sitt hår. Han söker febrilt efter en salong som är öppen och till slut hamnar han på ett massageinstitut som liknar en bordell och som drivs av koreanska invandrare. Han blir erbjuden klippning och massage, men då ett bråk uppstår på bordellen springer han därifrån utan att betala. De hinner upp honom, slår ner honom och tar hans pengar. Senare träffar han de koreanska killarna igen, denna gången tar han deras fotboll och blir återigen jagad.

Efter ett antal dagar når Microbe och Gasoline stranden och ser Laura och hennes familj. Lauras brev till Microbe innehöll en adress till hennes familjs sommarställe och Microbe har under hela resan haft en önskan om att komma till just den platsen. Gasoline blir arg eftersom Microbe inte har berättat om sina intentioner, sina planer. Då Microbe inte vågar gå fram till Laura går de istället därifrån och kommer fram till ett romskt läger. De får bevittna hur myndigheterna har bränt ner romernas tillfälligt byggda hus i ett försök att driva bort dem från platsen. Vännernas bil, som de har parkerat i anslutning till lägret är även den förstörd av myndigheterna. Microbe &

Gasoline blir ovänner och deras vägar skiljs åt tillfälligt. Vi får följa Microbe ensam på den franska landsbygden, men av en slump träffar han Gasoline och deras road-trip kan fortsätta.

Efter att ha vunnit ett pris på en målningstävling får vännerna möjlighet att flyga samt åka tåg i riktning mot deras hemstad. Microbe kommer hem till sin mamma. Hon har varit orolig och kramar om sin son. Får honom att känna sig saknad och uppskattad. Gasoline kommer istället hem till sin pappa och får där den hemska nyheten att hans mamma har gått bort. Pappan skäller ut honom för att ha flytt problemen och för att inte ha stöttat sin mamma under hennes sista tid. Han berättar att de kommer att flytta till staden Grenoble och vännernas vägar skiljs därmed åt.

Att diskutera efter filmen

Gå mot strömmen

Normer beskrivs ibland som samhällets oskrivna lagar. Det handlar om ideér, föreställningar och förväntningar kring vad som anses vara "normalt" och dessa ideér kan förändras i såväl tid som i rum. Dessa sociala normer, alltså hur vi ska uppträda mot varandra, faller tillbaka på underliggande värderingar. Både Microbe och Gasoline vågar bryta mot samhällets uppställda regler. De lever i vad som skulle kunna liknas ett socialt utanförskap, men deras övertygelse och personlighet är stark nog för att våga gå emot strömmen. Microbe är till exempel trött på att jämt och ständigt bli betraktad som en tjej. Han får rådet av Gasoline att klippa sig, men svarar att han inte vill förlora den lilla personlighet som han har kvar. Gasoline å andra sidan säger under promenaden hem från festen att han inte bryr sig om vad folk tycker. Hela tiden påminns vi om att det inte bara är okej, utan snarare eftersträvsvärt att vara annorlunda, att våga sticka ut från mängden.

- » Hur kan ni som elev i skolan påverka klimatet i klassrummet och i skolmiljön så att alla era klasskamrater känner sig lika mycket värda?
- » Diskutera vad det finns för normer på er skola. Finns det uttalade regler för hur en ska vara. Finns det olika "roller" bland eleverna i er klass?

Genus och maskulinitet

Microbe får ofta höra att han ser ut som en tjej. Han är liten till växten, har långt hår och han uppskattar inte traditionellt manliga aktiviteter såsom fotboll och tuffa lekar på skolgården. Det har länge diskuterats huruvida det finns könsspecifika manliga och kvinnliga egenskaper vad gäller beteenden, könsroller och tankesätt. I en intervju med regissören Gondry berättar han att de koreanska fotbollspelarna är tänkta att representera det typiskt manliga i vårt samhälle. De är vältränade machomän, spelar fotboll och har lätt för att ta till nävarna i slagsmål. Microbe får i filmen symbolisera den andra ytterligheten.

- » Håller du med om att det finns egenskaper som samhället betraktar som typiska för killar respektive tjejer? Vilka egenskaper skulle det vara? Varför är det så?
- » Fundera över de egenskaper som kännetecknar maskulinitet. Är det positivt eller negativt laddade egenskaper? Varför är det ofta så känsligt för killar att betraktas som feminina?

På väg in i vuxenvärlden

Microbe och Gasoline är två tonårskillar som stegvis närmar sig vuxenvärlden. Det finns en genre inom litteratur och film som brukar benämnas "Coming of age". Det innebär att skildringen tar sin utgångspunkt i övergången från att vara ungdom till att bli vuxen. Coming of age-filmer präglas ofta av ämnen som identitetssökande och existentiella frågeställningar, men även av nyfikenhet, experimentlusta och drivkraften att testa sina gränser mot de vuxna.

Det kan vara komplicerat att växa upp med alla krav och förväntningar som omger en. Microbe är en grubblare, ena dagen funderar han kring frågor som rör sexualitet eller romantik medan han andra dagar grubblar på frågeställningar kring det existentiella planet. Kort uttryckt frågor som är centrala för en fjortonåring.

- » Hur är det att vara tonåring idag? Resonera kring begreppet identitet. Hur ser er identitet ut och vad har format den? Hur bryter en med roller och levnadsmönster som en inte trivs med?
- » Det kan vara svårt och jobbigt att växa upp, men det kan också vara svårt att vara en bra förälder. Hur tycker ni att vuxna i er omgivning borde vara? Hur var de vuxna i filmen? Hur skulle de varit annorlunda? Är det rätt eller fel att lita på sina barn?
- » När Microbe och Gasoline kommer hem efter sin resa möts de av olika reaktioner från de vuxna. Microbes mamma är förstående medan Gasolines pappa är arg och besviken. Vem av föräldrarna tycker ni handlar rätt? Ska en förälder visa ilska och besvikelse efter att deras barn lurat dem eller ska de istället visa förståelse och omsorg? Upplever du att vuxna lägger sig i för mycket eller rentav för lite?
- » Verkar det som att de Microbes och Gasolines föräldrar förstår sina barn och deras behov?

Vänskap och känslan att tillhöra ett sammanhang

Filmen är en fartfylld berättelse där det ena äventyret avlöser det andra. Vid en första anblick kan vi betrakta filmen som en äventyrsberättelse, men efter hand blir det allt tydligare att pojkarnas vänskap och deras relation till varandra är det mest framträdande. Deras sorg skildras genom deras handlingar, i form av Microbes sömnlöshet samt Gasolines önskan att fly. Deras vänskap präglas av stark tillit, djup värme men också mycket humor. En vänskap som i slutändan hjälper dem att nå sin fulla potential.

- » Hur viktigt är det att ha en vän som förstår en i alla lägen? Har ni en vän som ni känner att ni kan anförtro er åt, som ni kan berätta allt för?
- » Tidigt i Microbes och Gasolines vänskapsrelation visar de att de litar på varandra. Microbe ställer frågor till Gasoline kring vad som anses vara normalt i fråga om sexualitet. Är den skildringen trovärdig? Är det lättast att prata om tabubelagda ämnen med en vän, en förälder eller en annan vuxen som står er nära?
- » Vilka olika filmgenrer känner du till och vad kännetecknar dem? Ibland beskrivs Microbe & Gasoline som ett äventyr, ibland som en komedi och ibland som ett drama. Vilken genre tycker du att filmen Microbe & Gasoline tillhör?

Minoritetsgrupper och utanförskap

Att tillhöra en minoritet kan å ena sidan vara gruppstärkande för en individ, men det kan även innebära en stor påfrestning i form av kränkningar och social utsatthet. I Sverige lever många minoritetsgrupper med en ständig känsla av att vara förföljda eller hatade. Minoritetsgrupper har i många länder inte samma möjligheter som den övriga befolkningen och de tillhör ofta den fattigaste och mest marginaliserade gruppen av människor i ett land.

Att vara en outsider kan även det betraktas som att tillhöra en minoritetgrupp. Ett tema i filmen skulle kunna vara relationen mellan två outsiders som en dag går samman. De är att betrakta som outsiders eftersom de inte har som ambition att passa in i en mall. Det exemplifieras tydligt i en scen när killarna får sin bil förstörd på samma sätt som romerna har fått. Samhället förtrycker såväl minoritetsgruppen romer, men även Microbe & Gasoline som står upp för sina ideal istället för att passa in i ett större sammanhang. Tillsammans är de starka nog att inte bara stå upp mot skolans mobbare utan även mot världen i stort. Människor i deras närhet, såväl familj som skolkamrater är oförmögna att se, samt uppskatta deras färdigheter och intressen. Microbe och Gasoline är helt själva i sina tankar och framträdanden.

» I filmen möter vi två minoritetsgrupper, dels de koreanska invandrarna som vaktar bordellen samt de romer som får se sitt läger förstört av myndigheterna. Vad tror ni att filmregissören har för avsikt med dessa inslag i filmen? Vill han visa på det förtryck som många människor dagligen tvingas genomlida eller vill han helt enkelt ge oss en inblick i den franska historien?

» Frankrikes hundratusentals romer lever som främlingar i sitt eget land. De kontrolleras av staten, förses med särskilda id-handlingar och tvingas dagligen stå upp för sitt folk och sina intressen. Hur tror ni det är att leva ett liv som många romer i Frankrike och andra länder gör? Hur kan du göra/hjälpa till så att dessa människor blir en del av samhället?

» Vilka minoritetsgrupper känner ni till i Sverige? Det kan handla om t.ex. etnicitet, religionsitet, sexualitet mm.

